

Læreplan i "Katolsk tro, etikk og livsmestring" - påbygg

Om faget

Fagets relevans og verdigrunnlag

Faget skal stimulere elevens intellektuelle og åndelig utvikling, og deres etiske bevissthet og refleksjonsevne. Gjennom fagets opplæring i katolsk kristen tro og praksis får elevene innsikt i hvordan verdier som likeverd, respekt, forståelse, inkludering og ansvar for skaperverket kan forankres i et kristent livssyn. Opplæringen i faget bygger på grunnleggende verdier i kristen arv og tradisjon, slik som respekt for menneskeverdet og naturen, åndsfrihet, nestekjærlighet, tilgivelse og solidaritet.

Faget inngår i en helhetlig tilnærming til elevens dannelse. Målet er å bidra til livsmestring gjennom å utvikle holdninger og verdier som kan utruste dem til å bli trygge og integrerte samfunnsborgere.

Elevene vil få en grunnleggende forståelse av betydningen av holdningsdannelse og vanedannelse i utviklingen av en personlig identitet. Slik vil faget utruste dem til å bidra til å skape og ta vare på et samfunn som er godt for alle.

De prosjektorienterte arbeidsformene i faget gir medansvar, påvirkningsmulighet på læringsprosessen, og samarbeidskompetanse i prosjektgjennomføring. Arbeidsformene skal stimulere til kreativitet, engasjement og selvstendig utforskning.

Kjerneelementer

Katolsk tro og livssyn

Faget skal gi grunnleggende kunnskap om og forståelse for katolsk tro og livssyn. Elevene skal få innsikt i, og oppleve og erfare hvordan katolsk tro og livssyn kommer til uttrykk på ulike måter. Elevene skal bli kjent med noe av katolisismens enhet og mangfold, kulturelt og praktisk.

Praktisk etikk

Elevene skal kunne identifisere etiske dilemmaer og drøfte moralske spørsmål ved hjelp av egen erfaringsbakgrunn og Kirkens lære. Faget skal gi hjelp til å håndtere store og små spørsmål, konflikter og utfordringer med betydning for hverdagslivet, skole og storsamfunnet.

Livsmestring

Livsmestring handler om å komme til rette med hvem man er og å kunne belyse både styrker og svakheter i seg selv, og få øvelse i konflikthåndtering, tilgivelse og forsoning.

Eleven skal lære å reflektere over verdien av å delta på ulike arenaer i livet på en måte som bidrar positivt for andre, samtidig som en ivaretar egen identitet, helse og livsglede over tid.

Katolsk liturgi

Liturgien er hjertet i Kirkens tradisjon og bærende i det katolske kristne livet. Elevene skal få grunnleggende kjennskap til sentrale deler av Kirkens liturgi og gjennom erfaring, deltakelse og praksis bli fortrolig med den.

Tverrfaglige temaer i faget

Bærekraftig utvikling

Bærekraftig utvikling innebærer utforskning av mennesket som forvalter av Guds skaperverk og etisk refleksjon om naturen og menneskets ansvar. Dette innebærer både fokus på ivaretagelse av miljøet og å støtte opp om menneskets sosiale og økonomisk velferd.

Folkehelse og livsmestring

Temaet "folkehelse og livsmestring" innebærer det katolske synet at mennesket er elsket av Gud og skapt i Guds bilde, som bidrar til å skape positivt selvbilde og en tryggere identitet. På grunn av vår frie vilje har vi ansvar for de valgene vi tar på ulike livsområder. Faget skal stimulere til gode samtaler omkring ulike livsområder som for eksempel seksualitet og kjønn, rusmidler, mediebruk og forbruk. Livsmestring handler om å komme til rette med hvem man er, å kunne belyse både styrker og svakheter i seg selv, og å få øvelse i konflikthåndtering, tilgivelse og forsoning.

Demokrati og medborgerskap

Demokrati og medborgerskap innebærer å delta aktivt i nærmiljøet med sosialt og karitativt arbeid. Faget skal stimulere til engasjement for mennesker i en sårbar situasjon og som på ulike måter er marginalisert eller utstøtt. Deltakelse i faget skal bidra til økt bevissthet omkring subsidiaritetsprinsippet og rettferdig fordeling.

Grunnleggende ferdigheter i faget

Digitale ferdigheter

Digitale ferdigheter i Katolsk tro, etikk og livsmestring - påbygg består i å finne fram til, reflektere over, og kritisk vurdere hvordan digitale arenaer blir brukt til informasjon og

påvirkning innen tro og livssyn. Det innebærer også å ha kunnskap om og forståelse for etiske sider ved digital kommunikasjon.

Muntlige ferdigheter

Muntlige ferdigheter i Katolsk tro, etikk og livsmestring - påbygg består i å bruke presist språk og riktige fagbegreper til å gjøre rede for, presentere og drøfte faglige emner. Det innebærer å kunne føre samtaler om kristne verdier og eksistensielle spørsmål.

Å kunne lese

Å kunne lese i Katolsk tro, etikk og livsmestring - påbygg innebærer å forstå, kunne reflektere over og tolke ulike Bibeltekster og andre aktuelle tekster. Det innebærer også å kunne finne fram i Bibelen og å kunne gjøre rede for dens forskjellige typer tekster og ulike sjangre.

Å kunne regne

Å kunne regne i Katolsk tro, etikk og livsmestring - påbygg innebærer å kunne forstå, samtale om og diskutere statistisk materiale relatert til faget.

Å kunne skrive

Å kunne skrive i Katolsk tro, etikk og livsmestring - påbygg betyr å kunne gjøre rede for og drøfte fagstoff gjennom godt språk og presis bruk av faglige begreper. Dette innebærer å kunne bygge opp en helhetlig tekst knyttet til aktuelle temaer i faget og bruke kilder på en kritisk og etterprøvbar måte.

Kompetansemål og vurdering

Kompetansemål

Målet for opplæringen er at eleven skal kunne

- Bruke digitale ferdigheter til å innhente informasjon, presentere og gjøre rede for katolisismens tro på den tre-enige Gud.

- Gjøre rede for den katolske gudstroen og det katolske menneskesynet slik det er vist oss gjennom frelseshistorien.
- Kjenne til grunnleggende kristen etikk og ved hjelp av kritisk tenkning reflektere over hvordan livet som kristen kan bidra til bedre livsmestring i den moderne verden.
- Utforske, reflektere over og presentere liturgien slik den kommer til uttrykk i Kirkens tradisjon og praksis.
- Undersøke hvordan man på en bærekraftig måte kan bidra til å redusere fattigdom og økonomisk ulikhet, samt å ivareta skaperverket.
- Delta og bidra i karitativt og sosialt arbeid.

Vurdering

Underveisvurdering

Underveisvurderingen i faget skal brukes som et redskap i læreprosessen, gi grunnlag for tilpasset opplæring og bidra til at eleven øker kompetansen sin i faget. Den kompetansen eleven har vist underveis i opplæringen, er en del av grunnlaget for vurderingen når standpunktkarakteren i faget skal fastsettes.

Elevene skal medvirke i egen læring. Dette betyr at de gjennom prosjektbasert opplæring skal få utvikle sin kompetanse, individuelt og i samarbeid med andre. De skal få muligheten til å vise kompetansen sin på ulike måter, både teoretisk og praktisk. Elevene skal reflektere over læringen og delta aktivt i vurderingen av eget arbeid. Læreren skal gi veiledning om videre læring og tilpasse opplæringen slik at elevene kan bruke veiledningen for å utvikle kompetansen sin i faget. Læreren skal gjennom sin vurderingspraksis støtte opp under elevens dybdelæring, motivasjon og mestring.

Standpunktvurdering

Standpunktkarakteren skal være uttrykk for den samlede kompetansen eleven har i faget ved avslutningen av opplæringen. Læreren skal sette karakter i faget basert på kompetansen elevene har vist når eleven har brukt kunnskaper og ferdigheter i kombinasjon. Eleven skal være kjent med hva det blir lagt vekt på i fastsettingen av standpunktvurderingen.

Faget er et praktisk orientert ett-timers-fag som gjør at det ikke er naturlig å ha det som trekkfag til muntlig eksamen. Eleven skal derfor ikke trekkes ut til muntlig eksamen etter VG3.